

Datum

20 september 2022

Onderwerp

Opmerkingen VNG bij WGO Wet Hersteloperatie Toeslagen 27 september

Geachte dames en heren,

Bij de behandeling van de Wet hersteloperatie toeslagen (36151) willen wij u een aantal opmerkingen vanuit gemeenten meegeven. In het algemeen zien wij de Wet Hersteloperatie Toeslagen als de wettelijke vastlegging van eerdere regelingen. Over onze standpunten en risico's die wij zagen bij eerdere regelingen hebben we u indertijd hebben bericht. Gemeenten bieden aan ouders de brede ondersteuning die nodig is. We bezien het wetsvoorstel vanuit het perspectief van uitvoerbaarheid door gemeenten.

Wetstechnische vragen

Voor de uitvoering is het belangrijk dat de juridische grondslag helder is zodat zowel ouders als uitvoerders een zekere basis van handelen hebben. Bij een aantal voorliggende teksten hebben we vragen:

- Met het opnemen van de Kindregeling in de Wet hersteloperatie toeslagen, rijst de vraag of het kind als derde-belanghebbende wordt aangemerkt voor de procedure van de aanvrager. Welke consequenties heeft dit? Kunnen kinderen bezwaar maken tegen dit oordeel? Geldt deze vraag en dit gegeven ook voor de ex-partner? Kunnen zij juridisch rechten opeisen?
- In de toelichting bij de Wet is in artikel 2.10 (Kindregeling) opgenomen dat *"Als ... na de integrale beoordeling blijkt dat hij geen recht had op het forfaitaire bedrag, het kind geen recht heeft op een tegemoetkoming als bedoeld in het onderhavige artikel."* Wat houdt deze werkwijze in? Wordt het bedrag dan inderdaad teruggevorderd? Hoe wordt dit gecommuniceerd aan kinderen? Welke gevolgen heeft dit voor de beschikking van de aanvrager?

Uitvoeringsvragen

De hoofdlijn van de Kindregeling is helder, maar vanuit uitvoering zijn er nog aantal consequenties die we onder uw aandacht willen brengen:

- De tegemoetkoming voor kinderen valt direct in de boedel van ouders, als die in een buitengerechtelijke of wettelijke schuldregeling zitten – of in de toekomst komen te zitten. Juridisch komt de tegemoetkoming voor minderjarige kinderen namelijk toe aan de wettelijk vertegenwoordiger.
- De tegemoetkoming voor kinderen telt mee bij het vaststellen van het vermogen van de ouders bij beoordeling of de ouder in aanmerking komt voor reguliere kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.
- Er is geen brede schuldenaanpak voor gedupeerde kinderen, waardoor de tegemoetkoming voor de kinderen niet beschikbaar is als er sprake is van schuldenproblematiek.

Gevolgen wachttijd

Op dit moment wordt duidelijk dat de wachttijd voor integrale beoordeling ook een aantal neveneffecten kent (naast het hoofdeffect dat ouders lang moeten wachten op een beoordeling) voor de gemeentelijke ondersteuning:

- Gemeenten bieden ondersteuning aan **aangemelde** ouders. Gemeenten hebben de mogelijkheid om gedurende een langere tijd (tot aan de eindbeschikking zoals afgegeven door UHT) een stapje extra te kunnen zetten. Voor gedupeerde ouders is dat vanzelfsprekend. Voor niet-gedupeerde aanmelders knelt het ten opzichte van andere hulpbehoevenden in de gemeente.
- De pauzeknop voor publieke schulden heeft tot gevolg dat voor niet-gedupeerden schulden kunnen oplopen omdat er niet gewerkt wordt aan een duurzame oplossing.

Vanuit gemeenten geven we daarom nogmaals de overweging mee om in gevallen waarin er duidelijke signalen zijn dat aanmelders niet gedupeerd zijn, snel een afwijzende beschikking te geven zodat de gemeentelijke uitvoering ruimte krijgt om echt gedupeerden te helpen.